

It-toimittajan viesti hukkuu toisinaan terveysalalla

19.1.2007 17:12 — Tuomas Karvonen

- Yksityisen yrityksen johtamisessa käytettyjen ratkaisujen soveltaminen julkiseen terveydenhuoltoon ei läheskään aina onnistu. Tämän vuoksi julkisen terveydenhuollon tietojärjestelmähankkeet vaativat oman, julkisen sektorin toiminnallisiin erityispiirteisiin keskittyvän johtamisnäkökulman, korostaa Tähkää korostaa KTM Jarmo Tähkää.

Turun kauppakorkeakoulussa tarkastetaan ensi perjantaina Jarmo Tähkää [pääkirjatutkimus\(pdf\)](#), jossa tarkastellaan tietojärjestelmien johtamista terveydenhuollossa. Tutkimuksessa paneudutaan ongelmiin, joita tietojärjestelmien käyttöönottoon organisaatioissa liittyy. Tutkimustulokset antavat terveydenhuollon johdolle taustatukea uusia tietojärjestelmäprojekteja suunniteltaessa. Tähkää löysi neljä keskeistä aluetta, joihin julkisen terveydenhuollon tietojärjestelmäprojektien johtamisessa olisi tärkeitä keskittyä ja joihin resursseja tulisi kohdistaa. **Strateginen suunnittelu tärkeää** Ensimmäisen kriittisen alueen muodostaa kommunikaatio järjestelmätoimittajan kanssa. Terveydenhuollon prosessien ja professioiden sisäistäminen on ulkopuoliselle suuri haaste. Terveydenhuolto on ollut pitkään itsenäinen alue, johon ulkopuolisen on vaikea päästä sisään. - Terveydenhuollossa korostetaan usein alan erityisyyttä. Myös it-ala vaatii korkeaa ammattitaitoa. Näiden kahden erikoisalueen yhteistyö voi joskus olla hankalaa, Tähkää pohtii kauppakorkean mukaan. Toisen mahdollisen ongelmakohdan Tähkää on paikallistanut tietojärjestelmien strategisen johtamisen puutteista. Tietojärjestelmien vaikutusten optimointi vaatii pitkän tähtäimen strategista suunnittelua, mihin julkisella sektorilla ei ole totuttu samalla tavalla kuin yksityisellä sektorilla. Strategisen suunnittelun laiminlyönti johtaa muusta toiminnasta irralliseen järjestelmään, ja vaarana on, ettei järjestelmän kehittämiseen ja käyttöön sitouduta. Myös tietojärjestelmän vaikutukset organisaation hallinnollisiin rakenteisiin tulisi miettiä huolella. Tietojärjestelmien hallinnassa ääri vaihtoehtoina ovat organisaation sisäisen it-osaston kehittäminen tai tietojärjestelmien ulkoistaminen. Eri vaihtoehdot vaativat joka tapauksessa uudenlaisia resursseja terveydenhuoltoon. Neljäntenä tutkimuksessa korostetaan, että tietojärjestelmän hyödyt ja haitat tulisi aina

arvioida terveydenhuolto-organisaation eri sidosryhmien näkökulmasta. Julkiselle sektorille on ominaista päätöksentekoprosessin monimutkaisuus ja sidosryhmien suuri määrä, jolloin myös resurssien kohdistamisesta on lukuisia eri mielipiteitä. Tietojärjestelmäinvestoinneissa on keskeistä määrittellä, onko investointi onnistunut vai epäonnistunut. - Onnistumisen määrittely vaikuttaa siihen, miten tietojärjestelmiin jatkossa panostetaan ja miten niihin sitoudutaan. Onnistumista pitäisikin selvittää usean sidosryhmän kannalta. Ei riitä, että kokemuksia kysytään vain järjestelmän käyttäjiltä tai vain organisaation johdolta, Tähkää muistuttaa. Jarmo Tähkää työssä sovelletaan resurssipohjaista ajattelua julkisen sektorin ympäristössä. Tähkää mukaan kilpailuajattelu on julkisella sektorilla vielä melko vierasta, mutta toisaalta tehokkuutta ja kustannussäästöjä on alettu painottaa yhä enemmän.

<http://www.digitoday.fi/data/2007/01/19/it-toimittajan-viesti-hukkuu-toisinaan-terveysalalla/20071584/66>